

Blandede bolcher for bognørder

1. juli 2024 af [Martin Jensen](#)

🗨 2

BIBLIOTEKARERNES HÆVN

9 9 9 9 9 9

Forfatter og tegner: Tom Gauld

Oversætter: Johan F. Krarup

Forlag: [Cobolt](#)

Form: Hardcover

Vejl. pris: 279 kr

Udgivelsesår: 2024

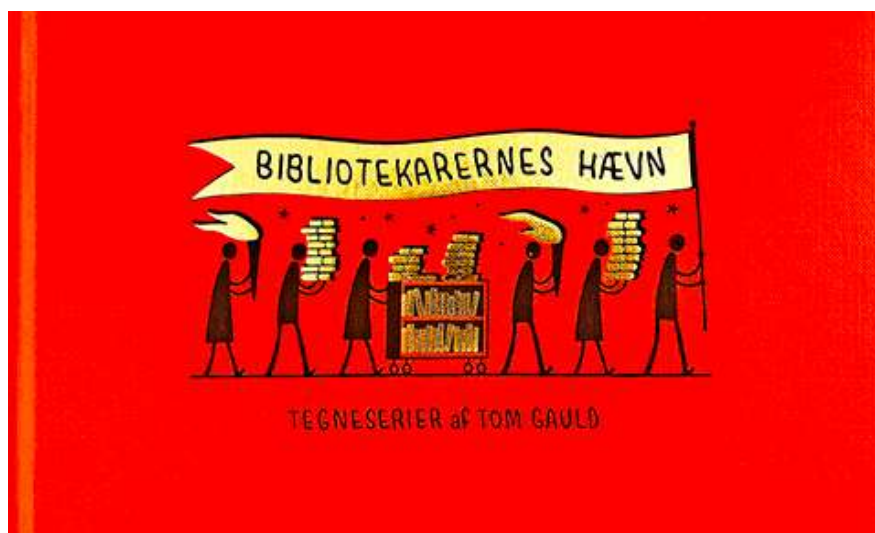
Udgivelsesland: Danmark

Nu får vi den perfekte tegneserie for bibliofile i form af skotske Tom Gaulds *Bibliotekarernes hævn* i dansk udgave. Her blandes en-sides gags og syrede indfald med et væld af litterære referencer og intellektuel indforståethed.

Men rummer Gaulds striber så gode grin for alle?

Eller er udgivelsen mere en lukket fest for kendere med belæssede bogreoler?

Efter endt læsning er jeg faktisk lidt i tvivl. Både om karakteren og om helhedsindtrykket af *Bibliotekarernes hævn*, og hvordan den vil opleves af andre.

På den ene side er jeg personligt vild med Gaulds grundkoncept, der går ud på at lave sjov med den ofte højpendede, litterære verden. Og jeg trækker vitterligt på smilebåndet i mødet med mange af striberne. Nogle af dem er decideret geniale.

På den anden side synes jeg også niveauet er lidt ujævnt.

Det veksler fra jokes, der er virtuost spidsfindige og sjove over ok underholdende striber til indfald, der mest af alt virker som noget, der er lavet af nød, fordi Gaulds kontrakt med avisen the Guardian kræver levering af en ny joke hver uge.

Altså: vitterligt en pose blandede bolcher i sribeform, hvis appel nok afhænger endnu mere af læserens personlige smag, humor, forhåndsviden og kulturelle kapital end hvad der er tilfældet med mange andre tegneserier.

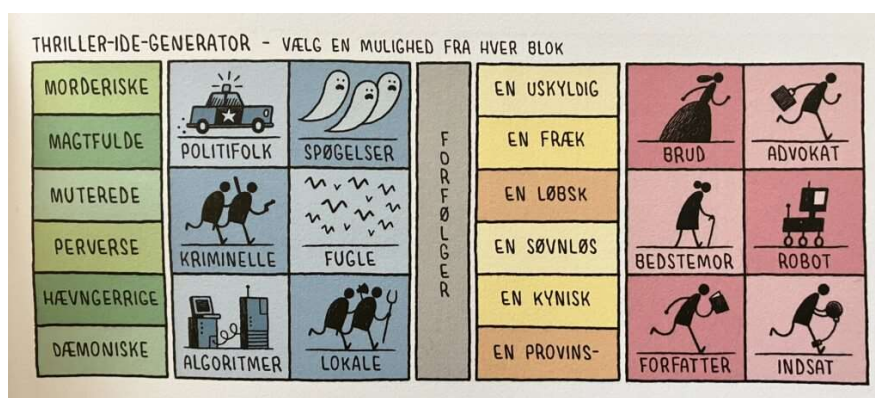

Nogle vil ganske givet være mindre begejstret for *Bibliotekarernes hævn* end jeg er, andre vil helt sikkert opleve udgivelsen som endnu skarpere og sjovere. Den vandt da også en Eisner Award for bedste humoristiske tegneserie sidste år.

Udgivelsen samler et udvalg af Gaulds striber fra The Guardians kultursektion, hvor han ugentligt laver sjov med afsæt i skønlitterære referencer og kulturbranchen.

Det er en skæg idé, som gør at karakterer, vi normalt ikke ser i tegneserier, pludselig indtager rampelyset.

Bibliotekarer, forfattere, redaktører, romankarakterer og andet fra litteraturens og kunstens verden optræder i én skøn forening.

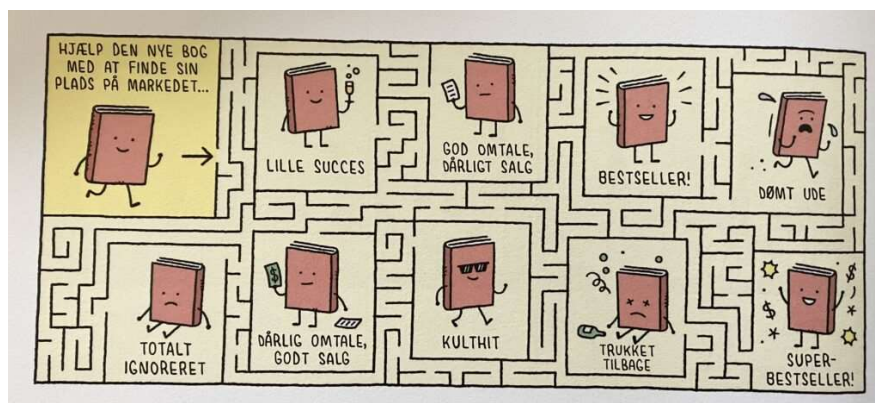
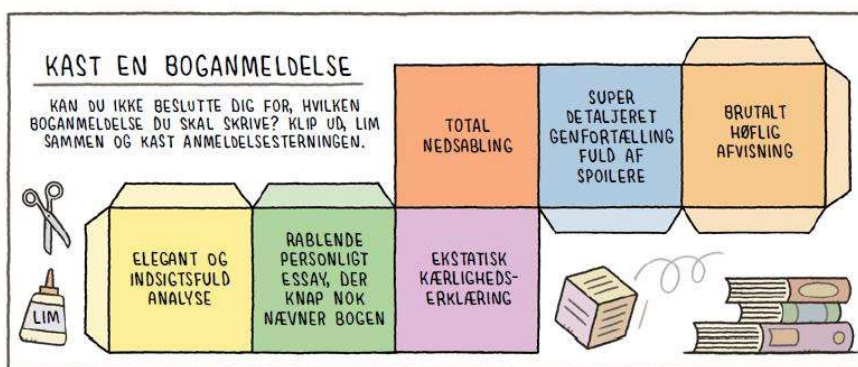
Gaulds jokes udfolder sig inden for det klassiske og aflange avisstribe-format, men med mange interessante variationer inden for grundskabelonen.

Hver side rummer én joke, og *Bibliotekarernes hævn* byder dermed på en stadig strøm af ideer, ordspil og påfund, der

nok opleves bedst doseret i mindre bidder frem for læst på én gang.

Gaulds take på avisstriben er i mine øjne mest spændende, når han på legesyg vis eksperimenterer med diagrammer, labyrinter, idé-generatorer, 'klip-ud-og-saml' modeller og andre fantasifulde påfund, der udfordrer det gængse avisstribe-format på 3-4 ruder.

Her leger han dygtigt med læserens forestillingsevne, indlevelse og forventninger til kunstformen.

En del af udgivelsens jokes skildrer genkendelige oplevelser for mange læsere.

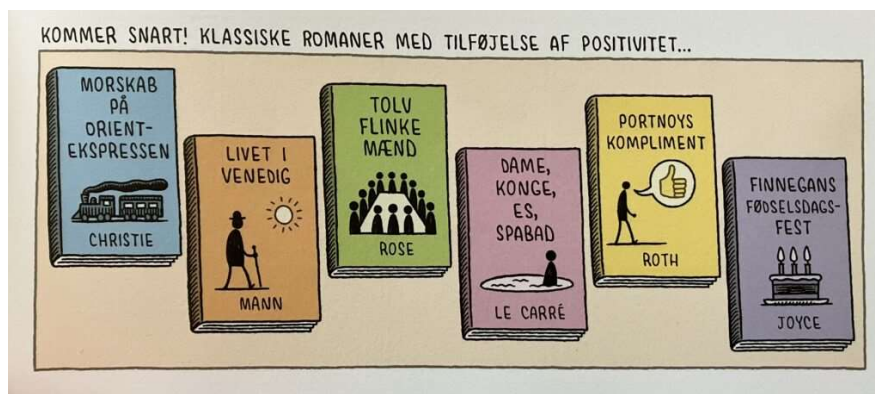
F.eks. at have for mange bøger, spille tiden på doomsrolling i stedet for godnatlæsning eller slet og ret lyve om, hvilke bøger man har læst for at virke belæst.

I de små, relaterbare situationer dissekerer Gauld dele af tidsånden, så man både føler sig forstået, spiddet og underholdt på én og samme tid.

Andre af striberne stævner ud på et mere intellektuelt farvand, hvor det kræver en vis viden om skønlitterære klassikere og kulturel ballast at tage joken helt ind.

Det er så også her der er en fare for at nogle læsere zoner mentalt ud, når Gauld bliver for højpanedet og indforstået i sine referencer.

Tegnemæssigt er Gaulds streg dejligt overskuelig og simpel, grænsende til det lidt kedelige. Ofte er det blot silhuetter eller piktogram-lignende billeder, der bærer det visuelle i striberne.

Selvom tegningerne derfor måske ikke er de mest spændende i sig selv, udfylder de effektivt deres rolle med at få formidlet jokes på en hurtig og letaflæselig måde – præcis som en god avisstribe skal.

Farvemæssigt er mange af striberne holdt i en doucet, rød-brunlig tone. Måske skal farvesætningen spille på det univers, *Bibliotekarernes hævn* laver sjov med?

En verden af tweedjakker, læderindbundne bogrygge og mahognibrune bogreoler.

Oven på endt læsning skal der lyde en særlig ros til Johan Krarups oversættelse og Cobolt som udgiver.

Med sine mange referencer forestiller jeg mig at *Bibliotekarernes hævn* ikke har været den letteste oversættelsesopgave at gå til. Krarups oversættelse flyder dog helt ubesværet og naturligt.

Undervejs inddrager han også danske referencer uden at det føles påklistret eller fortænkt. Det er godt arbejde!

Hvad Cobolt angår, er det prisværdigt, at forlaget giver en udgivelse som denne chance.

Den adskiller sig en del fra deres øvrige katalog, og indholdsmæssigt udfordrer den også, hvad mange nok forventer en tegneserie kan handle om. Det kan selvfølgelig også åbne op for at andre end overbeviste tegneseriefans får øjnene op for *Bibliotekarernes hævn*.

Og det fortjener den – for alle der bare har en flig af en læsehest i maven skal nok kunne finde en hel del jokes at more sig over jævnt fordelt på udgivelsens 180 sider.

📖 Cobolt, The Guardian, Tom Gauld, Avisstriben, Biblioteker, skønlitteratur

DEL PÅ

Martin Jensen

Voksede op med masser af tegneserier slæbt hjem fra det lokale antikvariat eller på pilgrimsture til Fantask. Har tidligere arbejdet som museumsinspektør og gymnasielærer. I dag er jeg kulturformidler i biblioteksverdenen.